

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

การคุ้มครองลิขสิทธิ์สำหรับงานวรรณกรรมตามกฎหมายไทย

เปรียบเทียบกับกฎหมายอังกฤษ

จันจิรา เวสสุวรรณ¹, ชื่นชีวิน ยืนเฟื่อง²

^{1,2}สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

¹Email : s59123440074@ssru.ac.th , janjira_wessuwan01@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวรรณกรรมคืองานประพันธ์ทางอักษรทุกชนิดไม่ว่าด้วยภาษาใด หรืออาจจะทำให้ปรากฏโดยการแสดงออกด้วยวิธีการ หรือลักษณะใด ในปัจจุบันถือว่างานวรรณกรรมมีความสำคัญเนื่องจากเป็นแหล่งความรู้ แหล่งข้อมูลข่าวสารที่เปิดให้ประชาชนโดยทั่วไปได้มีการศึกษาค้นคว้า และนำไปต่อยอดในด้านต่าง ๆ ทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงความตื่นตัวทางภูมิปัญญาของผู้เขียน และลึกลงไปในภูมิปัญญานั้นก็คือความจริงใจที่ผู้เขียนสะท้อนต่อตัวเอง ต่อผู้อ่านวรรณกรรมจึงเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์ ซึ่งกฎหมายไทยนั้นให้ความสำคัญคุ้มครองงานวรรณกรรมดังกล่าวโดยคุ้มครองในเรื่องการทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชน เว้นแต่การทำซ้ำนั้นทำเพื่อประโยชน์ในการวิจัยเพื่อการศึกษา งานใช้เพื่อประโยชน์ของตนเอง แต่อย่างไรก็ตามการทำซ้ำนั้นไม่ได้กำหนดขอบเขตไว้ชัดเจนว่าทำได้เท่าไรและการเข้าวรรณกรรมในกฎหมายไทยนั้นสามารถกระทำได้ในขณะที่กฎหมายอังกฤษนั้นให้ความสำคัญคุ้มครองงานวรรณกรรมดังกล่าวโดย ห้ามคัดลอกงาน ทำซ้ำให้เข้ายืมหรือออกสำเนาในงานให้สาธารณชนทั่วไป เว้นแต่การทำซ้ำนั้นทำเพื่อประโยชน์ในการวิจัยหรือศึกษาส่วนบุคคล ซึ่งไม่ได้มีวัตถุประสงค์ในการกระทำเพื่อแสวงหากำไร กฎหมายอังกฤษกำหนดขอบเขตในการทำซ้ำหรือสำเนาไว้ว่าสามารถทำได้ไม่เกินร้อยละสิบ กรณีเป็นงานวรรณกรรมประเภทหนังสือสั้นไม่เกินสองร้อยหน้า หรือไม่เกินร้อยละห้าหรือไม่เกินหนึ่งบทจากงานวรรณกรรมประเภทหนังสือที่มีจำนวนหน้าเกินกว่าสองร้อยหน้า รายงานการดำเนินกระบวนพิจารณาคดี และไม่เกินร้อยละห้าของเรื่องสั้นหรือบทกลอนที่มีจำนวนหน้ามากกว่าสิบหน้า นอกจากนี้กฎหมายลิขสิทธิ์ของอังกฤษยังจำกัดการให้ยืมสำเนางานวรรณกรรม นานุกรม ดนตรีกรรม และศิลปกรรมอีกด้วย งานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นที่จะทำการศึกษาถึงหลักเกณฑ์ในการให้ความคุ้มครองงานลิขสิทธิ์ประเภทงานวรรณกรรมของกฎหมายไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายประเทศอังกฤษว่า สามารถทำซ้ำหรือสำเนาได้หรือไม่มีการกำหนดขอบเขตการทำซ้ำหรือสำเนาหรือไม่ รวมถึงสามารถเข้าวรรณกรรมได้หรือไม่ และเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการละเมิดลิขสิทธิ์ของกฎหมายไทยต่อไป

คำสำคัญ : กฎหมายลิขสิทธิ์, งานวรรณกรรม, เปรียบเทียบกฎหมาย

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

A comparison of Thai and English copyright protection laws in literature

Janjira Wessuwan^{1*}, Cheunchiwin Yimfeuang²

^{1,2}Student majored in Law program, Faculty of Social Science and Humanities, Suan Sunandha Rajabhat University

¹Email : s59123440074@ssru.ac.th , janjira_wessuwan01@hotmail.com

Abstract

Literature is any body of written works in any language or existed by any mean or form. Nowadays it is an important source of knowledge and news accessible by the general public to study and connect with another knowledge. Furthermore, it shows a good insight into the author and his/her wisdom reflecting how determination is given in to his/her works for readers; therefore, literature is an integral part of human. Thai law protects a literary work from duplication, modification, publication except publication for the purposes of research, study and personal use; nevertheless, no extent of use is stipulated for such publication. Also, renting of literacy works in Thai laws is feasible. As for English laws, literacy works are protected by not allowing duplication, modification, rental or issuance of copy for the general public except such duplication for the non-profit purposes of research, study and personal use and the laws stipulated the extent of duplication or copy by not exceeding 10%. Duplication shall not exceed 200 pages or 5% for a short literacy work; 1 chapter for 200+ page books including a report of proceedings; 5% of short story or poem with more than 10 pages. Additionally, Rental of literacy work, dramatic work, piece of music and artwork are limited in English laws. This paper aims to investigate principles of copyright protection for literature in Thai laws and compare them with English laws to find feasibility of duplication and copying, extent of duplication and copying, as well as rental and to suggest a way to counter a violation of Thai copyright laws.

Keywords : copyright law, literature and comparison of laws

* This is a sole author (student) paper.

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
 วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

บทนำ

ปัญหาการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เป็นปัญหาเกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง โดยมักมีข่าวการจับกุม ตรวจค้นแหล่งจำหน่ายและแหล่งผลิตสินค้าที่มีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเป็นระยะ โดยการละเมิดส่วนใหญ่จะเป็นการละเมิดสินค้าลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้า หรือสิทธิบัตร กฎหมายลิขสิทธิ์ มีวัตถุประสงค์ให้ความคุ้มครองป้องกันผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและทางศีลธรรม ซึ่งบุคคลพึงได้รับจากผลงานสร้างสรรค์อันเกิดจากความนึกคิดและสติปัญญาของตน นอกจากนี้ยังมุ่งที่จะสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการสร้างสรรคผลงาน กล่าวคือ เมื่อผู้สร้างสรรค์ได้รับผลตอบแทนจากหยาดเหงื่อแรงกายและสติปัญญาของตน ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากการลงทุน ก็ย่อมจะเกิดกำลังใจที่จะคิดค้นสร้างสรรค์และเผยแพร่ผลงานให้แพร่หลายออกไปมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี ปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์นับเป็นปัญหาใหญ่ มีการละเมิดลิขสิทธิ์อย่างมากมายทั้งผู้ผลิตและจำหน่าย ซึ่งการละเมิดงานอันมีลิขสิทธิ์เป็นการกระทำโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์และเป็นการกระทำเพื่อแสวงหากำไรโดยนำจำหน่ายแก่ประชาชนหรือผู้บริโภค ทำให้มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

ปัจจุบันการบริโภคเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีความสำคัญ เนื่องจากมนุษย์ทุกคนต้องบริโภคเพื่อการดำรงชีวิตและการบริโภคยังเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดการลงทุน การจ้างงานทำให้มีรายได้ทั้งผู้ผลิตและเจ้าของปัจจัยการผลิตจึงมีสินค้าและบริการในการบริโภคมากขึ้นตามความต้องการ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การจ้างงาน และมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านเทคโนโลยี ความรู้ความสามารถในการสร้างสรรค์งานอันมีลิขสิทธิ์ ที่มีมากขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งรวมถึงการแข่งขันด้านการค้า เช่น การผลิตแผ่นซีดี ดีวีดีเพลง หรือภาพยนตร์จากบริษัทต่าง ๆ ออกจำหน่ายแข่งขันกันรวมถึงการประกอบธุรกิจ การสร้างวรรณกรรม ศิลปกรรมในระบบอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ซึ่งเมื่อมีการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีมากขึ้นยิ่งทำให้มีการทำซ้ำ ดัดแปลงงานได้สะดวกรวดเร็วและมีจำนวนมาก ทำให้มีการขายสินค้าที่ละเมิดลิขสิทธิ์ หรือขายสินค้าที่ผู้ขายเลียนแบบเครื่องหมายการค้า หีบห่อหรือภาชนะที่แสดงถึงเครื่องหมายการค้า นำมาขายเพื่อให้ประชาชนผู้บริโภคหลงเชื่อประชาชนในสินค้าว่าตนขายของแท้ การที่ประชาชนชนซื้อสินค้าที่เป็นของปลอมหรือของลอกเลียนแบบนั้นไปอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อตัวผู้บริโภคจากสินค้าผิดกฎหมายนั้น นอกจากนั้นการที่ประชาชนรู้อยู่แล้วว่าเป็นของเลียนแบบแต่ยังซื้ออยู่ การขายสินค้าที่ละเมิดลิขสิทธิ์ หรือขายสินค้าที่ผู้ขายเลียนแบบเครื่องหมายการค้าผู้ขายอาจทำขึ้นเอง หรือลักลอบนำเข้า ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะทำให้ผู้สร้างสรรค์ เจ้าของงานอันมีลิขสิทธิ์ หรือเจ้าของเครื่องหมายการค้าได้รับความเสียหายจากการกระทำของผู้ขายสินค้า

งานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นที่จะศึกษาถึงแนวคิด หลักเกณฑ์ในการคุ้มครองการละเมิดลิขสิทธิ์ ประเภทงานวรรณกรรม ตามกฎหมายลิขสิทธิ์ไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายลิขสิทธิ์ประเทศอังกฤษ ว่าสามารถทำซ้ำหรือสำเนาได้หรือไม่มีการกำหนดขอบเขตการทำซ้ำหรือสำเนาหรือไม่ รวมถึงสามารถเข้าวรรณกรรมได้หรือไม่ และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขกฎหมายไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการ หลักเกณฑ์ในการคุ้มครองการละเมิดลิขสิทธิ์ประเภทงานวรรณกรรมของกฎหมายไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายประเทศอังกฤษ

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

2. เพื่อศึกษาว่ากฎหมายลิขสิทธิ์ไทยกับกฎหมายลิขสิทธิ์อังกฤษ สามารถทำซ้ำหรือสำเนาได้หรือไม่มี การกำหนดขอบเขตการทำซ้ำหรือสำเนาหรือไม่ และสามารถเข้าวรรณกรรมได้หรือไม่
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการละเมิดละเมิดลิขสิทธิ์ของกฎหมายไทยต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

งานศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์ วิธีการ แนวทางการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์ งานวรรณกรรมของไทยตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เปรียบเทียบกับกฎหมายอังกฤษตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ การออกแบบและสิทธิบัตร พ.ศ. 2541 (Copyright, Designs and Patents Act 1988) โดยศึกษาว่างานวรรณกรรมตามกฎหมายละเมิดลิขสิทธิ์ ทำซ้ำ หรือสำเนาได้หรือไม่ ได้มีการกำหนดขอบเขตการทำซ้ำหรือสำเนาไว้เพียงใดและสามารถเข้าวรรณกรรมได้หรือไม่

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การคุ้มครองลิขสิทธิ์สำหรับงานวรรณกรรมตามกฎหมายไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายอังกฤษมีงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องดังนี้

ลิขสิทธิ์ หมายความว่า สิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้สร้างสรรค์ผลงานที่จะกระทำการใด ๆ ในผลงานของตนเองตามที่กฎหมายให้สิทธิในการกระทำ ในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 4 ด้วยเหตุนี้

ลิขสิทธิ์ หมายถึง สิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ทำขึ้นโดยการแสดงออกตามประเภทงานลิขสิทธิ์ต่าง ๆ ถือเป็นผลงานที่เกิดจากการใช้สติปัญญา ความรู้ ความสามารถและความวิริยะอุตสาหะของตน ในการสร้างสรรค์งานให้เกิดขึ้น โดยการสร้างสรรค์งานนั้นจะต้องไม่ลอกเลียนแบบจากงานผู้อื่นมา โดยการสร้างสรรค์งานนั้นต้องเป็นงานตามประเภทที่กฎหมายกำหนดโดยเมื่อผู้สร้างสรรค์จะได้รับการคุ้มครองทันทีที่สร้างสรรค์ผลงานขึ้นมาโดยไม่ต้องจดทะเบียน

การคุ้มครองลิขสิทธิ์มีขอบเขตจำกัดยิ่งกว่าสิทธิในทรัพย์สินที่เกิดจากการสร้างสรรค์ทางปัญญาจะเห็นหลักการที่ปรากฏอยู่ในบทบัญญัติ ข้อ 27 แห่งปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน เมื่อพิจารณาจากข้อสอง จะกำหนดให้ผู้สร้างสรรค์มีสิทธิเรียกร้องทางทรัพย์สินจากงานที่ตนได้สร้างสรรค์ขึ้นมา ทางวิทยาศาสตร์ วรรณกรรมและศิลปกรรม ส่วนในข้อแรกกลับจะเน้นถึงประโยชน์ที่มีความจำเป็นโดยจะไม่ให้มีการจำกัดผลประโยชน์ของประชาชนที่จะได้รับจากงานสร้างสรรค์ เพราะถือว่าการที่ประชาชนจะได้รับผลประโยชน์นั้นเป็นสิ่งสูงสุด เมื่อพิจารณาจากหลักเกณฑ์ดังกล่าวที่มีในกฎหมายลิขสิทธิ์ของนานาประเทศตลอดจนอนุสัญญาระหว่างประเทศอันเกี่ยวกับการคุ้มครองลิขสิทธิ์ มีข้อจำกัดที่มีแนวทางเดียวกันอยู่ 4 ข้อคือ

1. การจำกัดระยะเวลาในการคุ้มครองลิขสิทธิ์ของผู้สร้างสรรค์
2. การจำกัดประเภทของงานอันได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์
3. การกำหนดให้ความคุ้มครองเฉพาะแต่งานสร้างสรรค์ที่มีการแสดงออกมาปรากฏ หากผู้สร้างสรรค์คิดงานนั้นแล้วไม่ได้ลงมือทำให้งานชิ้นนั้นปรากฏออกมาถือว่าไม่ได้รับการคุ้มครอง เมื่อคิดงานแล้วต้องลงมือทำให้งานชิ้นนั้นปรากฏออกมาถือว่ารับการคุ้มครอง

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

4. การกำหนดให้การกระทำบางประการต่องานอันมีลิขสิทธิ์นั้นได้รับการยกเว้นไม่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ เช่น การให้ประชาชนทั่วไปสามารถนำงานมาใช้ประโยชน์โดยชอบธรรม เพื่อการศึกษา ค้นคว้า เป็น การส่วนตัวหรือเพื่อการสาธารณกุศล เป็นต้น

หลักเกณฑ์ของงานอันได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์ตามมาตรา 6 มีดังต่อไปนี้

1. **ต้องเป็นงานที่สร้างสรรค์** ในมาตรา 6 วรรคแรก พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ ได้กำหนดงานที่มีลิขสิทธิ์ได้แก่งานสร้างสรรค์ทั้ง 9 ประเภท คือ งานวรรณกรรม งานนาฏกรรม งานศิลปกรรม งานดนตรีกรรม งานสิ่งบันทึกเสียง งานโสตทัศนวัสดุ งานภาพยนตร์ งานแพร่เสียงแพร่ภาพ งานอื่นใดในแผนกวรรณคดี วิทยาศาสตร์ หรือศิลปะ ของผู้สร้างสรรค์ไม่ว่าว่างานดังกล่าวจะแสดงออกมาโดยวิธีการหรือรูปแบบใด

โดย ผู้สร้างสรรค์ หมายความว่า ผู้ทำหรือผู้ก่อให้เกิดงานสร้างสรรค์อย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ตามมาตรา 4 ซึ่งผู้สร้างสรรค์จะใช้เวลาความคิดริเริ่มกับงานของตนที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นมา โดยใช้ความรู้ ความสามารถ และความวิริยะอุตสาหะของตน ในการสร้างสรรค์งานให้เกิดขึ้น

2. **ต้องเป็นงานที่มีรูปร่างปรากฏ** การที่งานสร้างสรรค์จะได้รับการคุ้มครองต้องเป็นงานที่มีรูปร่างปรากฏหรือแสดงออกมาให้ปรากฏด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยการคุ้มครองลิขสิทธิ์ไม่คลุมถึงความคิด หรือขั้นตอนกรรมวิธีหรือระบบ หรือวิธีใช้หรือทำงาน หรือแนวความคิด หลักการ การค้นพบ หรือทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์ซึ่งมีในมาตรา 6 วรรคสอง

3. **ต้องเป็นงานที่กฎหมายกำหนด** 9 ประเภท คือ งานวรรณกรรม งานนาฏกรรม งานศิลปกรรม งานดนตรีกรรม งานสิ่งบันทึกเสียง งานโสตทัศนวัสดุ งานภาพยนตร์ งานแพร่เสียงแพร่ภาพ งานอื่นใดในแผนกวรรณคดี วิทยาศาสตร์ หรือศิลปะ ที่มีระบุไว้ในมาตรา 6 วรรคแรก

งานวรรณกรรมเป็นงานเป็น 1 ใน 9 งานที่กฎหมายกำหนด โดยหมายถึง งานนิพนธ์ที่สร้างขึ้นทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็น ตำรา หนังสือ จุลสาร สิ่งเขียน สิ่งพิมพ์ วิจัย บทความ เนื้อเพลง พิมพ์เขียว แสดงออกด้วยวิธีการ เช่น การปาฐกถา เทศนา คำปราศรัย สุนทรพจน์รวมถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นตามมาตรา 4

แนวความคิดในการให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์ เหตุที่ต้องให้มีการคุ้มครองแก่ลิขสิทธิ์ มี 4 ประการคือ

1. **หลักว่าด้วยความเป็นธรรมตามธรรมชาติ (Principle of Natural Justice)** ผู้สร้างสรรค์ผลงานได้สร้างสรรค์งานของตนโดยใช้สติปัญญา ความชำนาญและแรงกายในการสร้างงาน ผู้สร้างสรรค์ผลงานควรเป็นเจ้าของงานแต่เพียงผู้เดียวที่มีสิทธิ ในการกำหนดรูปแบบและสภาพตลอดจนเวลาของการใช้งานนั้น โดยป้องกันมิให้ผู้อื่นมาใช้ประโยชน์จากงานของตนโดยมิได้รับอนุญาตและหากงานนั้นสามารถสร้างมูลค่า เป็นทรัพย์สินขึ้นมาผู้สร้างสรรค์ก็ควรได้รับประโยชน์จากการนั้น ในรูปของค่าตอบแทนการใช้สิทธิ (Royalty)

2. **เหตุผลทางด้านเศรษฐกิจ (Economic Argument)** การสร้างสรรค์งานบางอย่างนั้นจำเป็นต้องมีการลงทุนค่อนข้างสูง เช่น ในงาน สถาปัตยกรรม ภาพยนตร์ ศิลปกรรม เป็นต้น ไม่ว่าในขณะที่สร้างงานหรือการนำงานออกเผยแพร่ต่อสาธารณชน ย่อมคาดหวังผลกำไรจากการลงทุนเพื่อสร้างสรรค์งานดังกล่าวจึงจำเป็นต้องให้ความคุ้มครองแก่ผู้ลงทุน

3. **เหตุผลทางด้านวัฒนธรรม (Cultural Argument)** งานสร้างสรรค์นั้นจะกลายเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติ ทั้งในแง่ที่จะอบรมหรือสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งแสดงให้เห็นถึงการ

เปลี่ยนแปลงในสังคม จึงเป็นประโยชน์แก่การสร้างเสริมวัฒนธรรมให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นผู้สร้างสรรค์งานจึงควรได้รับความคุ้มครอง

4. เหตุผลทางด้านสังคม (Social Argument) การเผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์ต่อสาธารณชนทำให้เกิดความเชื่อมโยงและหล่อหลอมความรู้ของคนในสังคมทุกฐานะ ทุกชนชาติ ทุกกลุ่มผู้มีวัยต่างกัน เพศและผิว การให้ความคุ้มครองแก่งานสร้างสรรค์จึงก่อให้เกิดความมั่นคงและเป็นปีกแผ่นของสังคม หากว่างานของผู้สร้างสรรค์นั้นได้เข้าถึงประชาชนโดยทั่วไปจะสร้างความก้าวหน้าให้กับสังคมได้

หลักเกณฑ์อันเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์

ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 การละเมิดลิขสิทธิ์นั้นได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่าการกระทำในลักษณะใดเป็นการละเมิดการละเมิดลิขสิทธิ์ โดยมีการละเมิดลิขสิทธิ์โดยกระทำแก่งานโดยตรง กฎหมายลิขสิทธิ์ฉบับนี้ได้บัญญัติถึงลักษณะของการกระทำตามประเภทของงานไว้ตั้งแต่มาตรา 27 ถึงมาตรา 30 และโดยมีการละเมิดลิขสิทธิ์โดยกระทำแก่งานโดยอ้อมเป็นการละเมิดที่ผู้กระทำส่งเสริมให้การละเมิดลิขสิทธิ์โดยตรง ได้แพร่หลายต่อไปมากขึ้นจึงจำเป็นต้องบัญญัติไว้เป็นความผิดตามกฎหมาย มาตรา 31

ซึ่งตามมาตรา 27 เป็นการกล่าวถึงการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งต่องานอันมีลิขสิทธิ์โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 15(5) ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ถ้าได้กระทำการดังต่อไปนี้

1. โดยการทำซ้ำหรือดัดแปลง มาตรา 4 ได้ให้คำนิยามไว้

ทำซ้ำ หมายความว่ารวมถึง คัดลอกไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ เลียนแบบ ทำสำเนา ทำแม่พิมพ์ บันทึกเสียง บันทึกภาพ หรือบันทึกเสียงและภาพ จากต้นฉบับ จากสำเนาหรือจากการโฆษณาในส่วนอันเป็นสาระสำคัญ ทั้งนี้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน สำหรับในส่วนที่เกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้หมายความถึง คัดลอกหรือทำสำเนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์จากสื่อบันทึกใด ไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ในส่วนอันเป็นสาระสำคัญ โดยไม่มีลักษณะเป็นการจัดทำงานขึ้นใหม่ ทั้งนี้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

ดัดแปลง หมายความว่า ทำซ้ำโดยเปลี่ยนรูปแบบ ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม หรือจำลองงานต้นฉบับในส่วนอันเป็น สาระสำคัญโดยไม่มีลักษณะเป็นการจัดทำงานขึ้นใหม่ ทั้งนี้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

การดัดแปลงวรรณกรรมให้มีความหมายรวมถึงการ แปลวรรณกรรม เปลี่ยนรูปวรรณกรรมหรือรวบรวมวรรณกรรมโดยจัดลำดับใหม่

2. โดยเผยแพร่ต่อสาธารณชนมาตรา 4 ได้ให้คำนิยามไว้

เผยแพร่ต่อสาธารณชน หมายความว่า ทำให้ปรากฏต่อสาธารณชนโดยการแสดง การบรรยาย การสวด การบรรเลง การทำให้ปรากฏด้วยเสียงและหรือภาพการก่อสร้าง การจำหน่าย หรือโดยวิธีอื่นใดซึ่งงานที่ได้จัดทำขึ้น

จากการศึกษาถ้าเป็นการวิจัยหรือศึกษางานนั้น อันมิใช่การกระทำเพื่อหากำไร หรือ ใช้เพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือเพื่อประโยชน์ของตนเองและบุคคลอื่นในครอบครัวหรือญาติสนิท หากไม่ขัดต่อการแสวงหาประโยชน์จาก งานอันมีลิขสิทธิ์ ตามปกติของเจ้าของลิขสิทธิ์และไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิอันชอบด้วยกฎหมายของเจ้าของลิขสิทธิ์เกินสมควร มิให้ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์เป็นข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ตามมาตรา 32

การใช้โดยเป็นธรรม หรือการใช้โดยชอบธรรม (Fair use) เป็นข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ที่สำคัญประการหนึ่งที่กฎหมายกำหนดให้บุคคลทั่วไปมีสิทธิพิเศษที่จะใช้งานอันมีลิขสิทธิ์ โดยไม่ต้องได้รับความ

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ยินยอมจากเจ้าของลิขสิทธิ์ หากการใช้นั้นเป็นการใช้ที่เป็นธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างดุลยภาพระหว่างการปกป้องผลประโยชน์อันชอบธรรมของเจ้าของลิขสิทธิ์และการรักษาประโยชน์ของสาธารณชนในอันที่จะใช้งานอันมีลิขสิทธิ์ ซึ่งหลักการนี้เป็นหลักการพื้นฐานของกฎหมายลิขสิทธิ์ของทุกประเทศ โดยมีความมุ่งหมายที่จะส่งเสริมให้เกิดการสร้างงานที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อสังคมและให้สังคมสามารถใช้งานนั้นได้โดยไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิของผู้สร้างสรรค์งาน ซึ่งจะต้องเป็นการกระทำเพื่อการวิจัยหรือศึกษางานนั้น โดยมิได้เป็นการกระทำเพื่อหากำไรและการกระทำนั้นไม่ขัดต่อการแสวงหาประโยชน์ตามปกติของเจ้าของลิขสิทธิ์และไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิอันชอบด้วยกฎหมายของเจ้าของลิขสิทธิ์เกินสมควร

พิจารณากฎหมายลิขสิทธิ์นั้นอังกฤษได้มีข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ ได้บัญญัติข้อยกเว้นของการละเมิดลิขสิทธิ์ไว้ ถ้าเป็นการวิจัยหรือศึกษาส่วนบุคคลงาน ซึ่งไม่ได้มีวัตถุประสงค์ในการกระทำเพื่อแสวงหากำไรที่เป็นข้อยกเว้นตามหลัก “Fair dealing” หรือการปฏิบัติที่เป็นธรรม ไม่ถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ตามมาตรา 29 ของกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทย

กฎหมายอังกฤษกำหนดขอบเขตในการทำซ้ำหรือสำเนา โดยการใช้งานที่เป็นธรรมสำหรับการศึกษาและการสำรวจส่วนตัวไว้ว่าสามารถทำได้

- ไม่เกินร้อยละสิบ กรณีเป็นงานวรรณกรรมประเภทหนังสือสั้นไม่เกินสองร้อยหน้า
- ไม่เกินร้อยละห้าหรือไม่เกินหนึ่งบทจากงานวรรณกรรมประเภทหนังสือที่มีจำนวนหน้าเกินกว่าสองร้อยหน้า
- ไม่เกินร้อยละห้าของเรื่องสั้นหรือบทกลอนที่มีจำนวนหน้ามากกว่าสิบหน้า
- รายงานการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี
- ไม่เกินร้อยละห้าของเรื่องสั้นหรือบทกลอนที่มีจำนวนหน้ามากกว่าสิบหน้า เข้าไม่ได้

นอกจากนั้นการให้เข้าหรือให้ยืมสำเนางานอันมีลิขสิทธิ์ออกสู่สาธารณะถือเป็นการกระทำที่ถูกจำกัดตามมาตรา 18A กฎหมายลิขสิทธิ์อังกฤษกรณีที่เป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ประเภทงานวรรณกรรม งานนาฏกรรม งานดนตรีกรรมและงานศิลปกรรม ยกเว้นเป็นงานสถาปัตยกรรมในรูปแบบของอาคารสิ่งปลูกสร้าง หรือแบบจำลองสิ่งปลูกสร้างและศิลปประยุกต์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเปรียบเทียบหลักเกณฑ์ วิธีการ เกี่ยวกับการบังคับใช้ในการคุ้มครองการละเมิดลิขสิทธิ์ประเภทงานวรรณกรรมของกฎหมายไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายประเทศอังกฤษ เป็นกระบวนการวิจัยเพื่อหามาตรการทางกฎหมายมาปรับใช้กับกฎหมายไทยด้วยการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งดำเนินการวิจัยเชิงเอกสาร

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาโดยการวิเคราะห์จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง จึงไม่ได้มีการระบุจำนวนประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งดำเนินการวิจัยทางเอกสาร โดยศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กฎหมาย พระราชบัญญัติ ตำรา วารสาร บทความวิชาการ รายงานวิจัยและ

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

เอกสารต่างๆ ที่เผยแพร่ทางที่ทางอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาเป็นความรู้ในการศึกษาการเพื่อนำมาเป็นความรู้ในวิเคราะห์ สังเคราะห์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลโดยศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ในส่วนที่เป็นบทบัญญัติกฎหมาย พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 และพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ การออกแบบและสิทธิบัตร พ.ศ. 2541 (Copyright, Designs and Patents Act 1988) ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากตำรา ส่วนที่เป็นวารสารบทความวิชาการ รายงานวิจัยและเอกสารต่าง ๆ ที่เผยแพร่ทางที่ทางอินเทอร์เน็ต

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 หลักเกณฑ์ในการคุ้มครองการละเมิดลิขสิทธิ์ประเภทงานวรรณกรรมของกฎหมายไทย เปรียบเทียบกับกฎหมายประเทศอังกฤษ

4.2 กฎหมายลิขสิทธิ์ไทยกับกฎหมายลิขสิทธิ์อังกฤษ สามารถทำซ้ำหรือสำเนาได้หรือไม่มี การกำหนดขอบเขตการทำซ้ำหรือสำเนาหรือไม่ และสามารถเข้าร่วมวรรณกรรมได้หรือไม่

4.3 เสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการละเมิดละเมิดลิขสิทธิ์ของกฎหมายไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงหลักเกณฑ์ วิธีการ แนวทางการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์ งานวรรณกรรมของไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายอังกฤษ

2. ทำให้สามารถเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการละเมิดละเมิดลิขสิทธิ์ของกฎหมายไทยต่อไป

ผลการวิจัย

งานวรรณกรรมเป็นงานเขียนทุกประเภทไม่ว่าจะเป็น การเขียนหนังสือ การเขียนวารสาร การเขียนบทความทางวิชาการ วิจัย จุลสาร สิ่งเขียน สิ่งพิมพ์ หรืออาจจะเป็น ปาฐกถา เทศนา คำปราศรัย สุนทรพจน์ และให้หมายความรวมถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วย โดยตามกฎหมายลิขสิทธิ์ไทยนั้นให้ความคุ้มครองงานวรรณกรรมดังกล่าวโดยการที่บุคคลอื่นมาทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชน ซึ่งงานอันมีลิขสิทธิ์โดยไม่ได้ ได้รับความยินยอมจากเจ้าของลิขสิทธิ์ถือว่าการละเมิดลิขสิทธิ์ อย่างไรก็ตามในมาตรา 32 เรื่อง ข้อยกเว้น การละเมิดลิขสิทธิ์นั้น หากเป็นการกระทำไปเพื่อการวิจัยเพื่อการศึกษา งาน ใช้เพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือ เพื่อประโยชน์บุคคลอื่นในครอบครัวหรือญาติสนิทอันมิใช่การกระทำเพื่อแสวงหากำไร เป็นข้อยกเว้นตามหลัก หลัก “Fair use” ไม่ถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ อย่างไรก็ตามกฎหมายไทยไม่ได้กำหนดขอบเขตเอาไว้ว่า การทำซ้ำนั้นสามารถทำซ้ำได้ในปริมาณเท่าไร หรือส่วนไหนของงาน ซึ่งกฎหมายไทยยังขาดความชัดเจน โดย ส่วนใหญ่จะทำซ้ำมาทั้งหมด ส่วนการเข้าร่วมวรรณกรรมตามกฎหมายลิขสิทธิ์ไทยสามารถทำได้เพราะเข้าร่วมวรรณกรรมไม่ได้มีกฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งตามมาตรา 28(3) เป็นการเข้าที่ละเมิดลิขสิทธิ์นั้นได้แก่ งาน โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ และสิ่งบันทึกเสียง

ตามกฎหมายอังกฤษนั้นงานวรรณกรรมเป็นงานเขียนทุกประเภทไม่ว่าจะเป็น การเขียนหนังสือ การเขียนวารสาร การเขียนบทความทางวิชาการ วิจัย จุลสาร สิ่งเขียน สิ่งพิมพ์ งานพูด งานร้อง ไม่ว่าจะเป็น คำปราศรัย สุนทรพจน์ รวมถึง ตารางหรือการคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ วัสดุการออกแบบเตรียม

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ความพร้อมสำหรับโปรแกรมคอมพิวเตอร์และฐานข้อมูลลิขสิทธิ์นั้นจะคุ้มครองงานของผู้สร้างสรรค์หรือคือเจ้าของลิขสิทธิ์และห้ามไม่ให้ผู้อื่นใช้งานโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ โดยตามกฎหมายลิขสิทธิ์อังกฤษนั้นให้ความคุ้มครองงานวรรณกรรมดังกล่าวโดย การที่มีบุคคลอื่นนั้นมาคัดลอกงาน ทำซ้ำ ให้เช่ายืมหรือออกสำเนางานให้สาธารณชนทั่วไป ซึ่งงานอันมีลิขสิทธิ์โดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของลิขสิทธิ์ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ อย่างไรก็ตามมาตรา 29 ของกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทย ปี 1988 (Copyright, Designs and Patents Act 1988) ได้บัญญัติข้อยกเว้นของการละเมิดลิขสิทธิ์ไว้ เป็นการวิจัยหรือศึกษาส่วนบุคคลงาน ซึ่งไม่ได้มีวัตถุประสงค์ในการกระทำเพื่อแสวงหากำไรที่เป็นข้อยกเว้นตามหลัก “Fair dealing” หรือ การปฏิบัติที่เป็นธรรม ไม่ถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ซึ่งการทำสำเนาหรือการทำซ้ำโดยบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ นักวิจัยหรือนักเรียนเองนั้นเป็นการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม ถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ แต่กฎหมายยังสามารถให้บุคคลอื่น สามารถทำได้คือ บรรณารักษ์หรือผู้ทำหน้าที่แทนบรรณารักษ์บุคคลตาม มาตรา 29(3) และมาตรา 29(3)(a) อย่างไรก็ตามกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทยได้มีกำหนดเอาไว้ว่า การทำซ้ำ สำเนาหรือ คัดลอก นั้นสามารถทำได้ ภายใต้การปฏิบัติที่เป็นธรรม ทั้งนี้การปฏิบัติที่เป็นธรรมภายใต้กฎหมายลิขสิทธิ์นั้นกำหนดขอบเขตในการทำซ้ำงานวรรณกรรมเพื่อการศึกษาค้นคว้า หรือทำวิจัยโดยมิได้แสวงหากำไร ซึ่งการทำซ้ำหรือสำเนาอันมีลิขสิทธิ์สามารถทำได้ไม่เกินร้อยละสิบ กรณีเป็นงานวรรณกรรมประเภทหนังสือสั้นไม่เกินสองร้อยหน้า หรือไม่เกินร้อยละห้าหรือไม่เกินหนึ่งบทจากงานวรรณกรรมประเภทหนังสือที่มีจำนวนหน้าเกินกว่าสองร้อยหน้า รายงานการดำเนินการสอบสวนการพิจารณาคดี และไม่เกินร้อยละห้าของเรื่องสั้นหรือบทกลอนที่มีจำนวนหน้ามากกว่าสิบหน้า นอกจากนั้นการให้เช่าหรือให้ยืมสำเนาอันมีลิขสิทธิ์ออกสู่สาธารณะถือเป็นการกระทำที่ถูกต้องตามมาตรา 18A กฎหมายลิขสิทธิ์อังกฤษกรณีที่เป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ประเภทงานวรรณกรรม งานนาฏกรรม งานดนตรีกรรมและงานศิลปกรรม ยกเว้นเป็นงานสถาปัตยกรรมในรูปแบบของอาคารสิ่งปลูกสร้าง หรือแบบจำลองสิ่งปลูกสร้างและศิลปประยุกต์

ดังนั้น จากการศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายลิขสิทธิ์ไทยและกฎหมายลิขสิทธิ์อังกฤษนั้น กฎหมายไทยไม่มีการกำหนดขอบเขตในการทำซ้ำหรือสำเนาอันมีลิขสิทธิ์ไว้อย่างชัดเจน จึงทำให้ผู้สร้างสรรค์ผลงานหรือเจ้าของลิขสิทธิ์ไม่สามารถจำหน่ายผลงานที่ตนสร้างสรรค์ได้ ซึ่งกฎหมายลิขสิทธิ์อังกฤษมีความเคร่งครัดกว่ากฎหมายลิขสิทธิ์ไทยในการกำหนดขอบเขตที่ทำสำเนาหรือการทำซ้ำไว้อย่างชัดเจน ซึ่งกำหนดว่าบุคคลใดหรือประชาชนสามารถทำซ้ำหรือสำเนาอันมีลิขสิทธิ์ได้เท่าที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น จึงเป็นการคุ้มครองผลประโยชน์ของเจ้าของงานอันมีลิขสิทธิ์มากกว่ากฎหมายไทย

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

	กฎหมายลิขสิทธิ์ไทย	กฎหมายลิขสิทธิ์อังกฤษ
- ทำซ้ำหรือสำเนาวรรณกรรมได้หรือไม่	ทำได้ โดยใช้ข้อยกเว้นในการละเมิดลิขสิทธิ์ ตามมาตรา 32 ใช้ในการศึกษาและวิจัยหรือเพื่อประโยชน์ส่วนตนมิใช่การแสวงหากำไร	ทำได้ โดยใช้ข้อยกเว้นของการละเมิดลิขสิทธิ์ไว้ ตามมาตรา 29 เป็นการวิจัยหรือศึกษาส่วนบุคคลงาน ซึ่งไม่ได้มีวัตถุประสงค์ในการกระทำเพื่อแสวงหากำไร
- มีการกำหนดขอบเขตทำซ้ำหรือสำเนาวรรณกรรมได้หรือไม่	ไม่มี	มี - ไม่เกินร้อยละสิบ กรณีเป็นงานวรรณกรรมประเภทหนังสือสั้นไม่เกินสองร้อยหน้า - ไม่เกินร้อยละห้าหรือไม่เกินหนึ่งบทจากงานวรรณกรรมประเภทหนังสือที่มีจำนวนหน้าเกินกว่าสองร้อยหน้า - ไม่เกินร้อยละห้าของเรื่องสั้นหรือบทกลอนที่มีจำนวนหน้ามากกว่าสิบหน้า - รายงานการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี - ไม่เกินร้อยละห้าของเรื่องสั้นหรือบทกลอนที่มีจำนวนหน้ามากกว่าสิบหน้า
- สามารถให้มีการเข้าวรรณกรรมได้หรือไม่	เข้าได้ การเข้าวรรณกรรมตามกฎหมายลิขสิทธิ์ไทยสามารถทำได้เพราะเข้าวรรณกรรมไม่ได้มีกฎหมายกำหนดไว้ซึ่งตามมาตรา 28(3) เป็นการเข้าที่ละเมิดลิขสิทธิ์นั้นได้แก่ งานโสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ และสิ่งบันทึกเสียง	เข้าไม่ได้ นอกจากนั้นการให้เข้าหรือให้ยืมสำเนาอันมีลิขสิทธิ์ออกสู่สาธารณะถือเป็นการกระทำที่ถูกต้องจำกัดตามมาตรา 18A กฎหมายลิขสิทธิ์อังกฤษกรณีที่เป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ประเภทงานวรรณกรรม งานนาฏกรรม งานดนตรีกรรมและงานศิลปกรรม ยกเว้นเป็นงานสถาปัตยกรรมในรูปแบบของอาคารสิ่งปลูกสร้าง หรือแบบจำลองสิ่งปลูกสร้าง และศิลปประยุกต์

อภิปรายผล

กฎหมายลิขสิทธิ์ไทยนั้นให้ความคุ้มครองที่ไม่เข้มงวดโดยมีวัตถุประสงค์หลักในการส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลของประชาชนโดยทั่วไป โดยไม่กำหนดขอบเขตในการทำซ้ำหรือสำเนางานวรรณกรรมในการใช้ประโยชน์จากการวิจัยเพื่อการศึกษางาน ใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือเพื่อประโยชน์บุคคลอื่นไว้อย่างชัดเจนซึ่งเป็นการทำให้เจ้าของลิขสิทธิ์ไม่สามารถจำหน่ายงานของตนได้ เพราะประชาชนทั่วไปจะทำการเข้า หรือทำซ้ำ หรือสำเนางานวรรณกรรม จึงเป็นการไม่สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้สร้างสรรค์ผลงานสร้างสรรค์ผลงานออกมา ซึ่งต่างจากกฎหมายลิขสิทธิ์อังกฤษให้ความคุ้มครองที่เข้มงวดในการกำหนดขอบเขตการทำซ้ำหรือสำเนางานวรรณกรรม การใช้ประโยชน์ในการวิจัยหรือศึกษาส่วนบุคคลงานเป็นการคุ้มครอง

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ผู้สร้างสรรค์ผลงาน เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้สร้างสรรค์ผลงานสร้างสรรค์ผลงานมาเรื่อยๆ ซึ่งการกำหนดว่า การให้เข้าวรรณกรรมหรือให้ยืมสำเนางานต่อสาธารณชนเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์นั้น เป็นการปิดกั้นการเข้าถึง ข้อมูลของประชาชนประเทศอังกฤษ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพบว่ากฎหมายลิขสิทธิ์ไทยในปัจจุบัน ผู้สร้างสรรค์งาน ผู้เขียนงาน ผู้เขียนหนังสือ นั้น ได้รับการคุ้มครองผลงานที่ตนสร้างสรรค์น้อยเกินไป ทำให้ผู้สร้างสรรค์งานไม่มีแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ งาน ซึ่งในปัจจุบันนี้พบเห็นการละเมิดลิขสิทธิ์โดยการทำซ้ำ หรือสำเนามาทั้งฉบับอยู่บ่อยครั้งทำให้ผู้สร้าง สรรค์ผลงานขายผลงานที่ตนสร้างสรรค์ไม่ออก ดังนั้นจึงอยากให้มีการแก้ไขกฎหมายไทยให้เหมือนกฎหมาย อังกฤษ โดยมีการกำหนดขอบเขตในการทำซ้ำหรือสำเนางานวรรณกรรม

1. โดยให้มีการกระทำซ้ำหรือสำเนาได้เพียงร้อยละสามสิบ ของกระทำซ้ำหรือสำเนาตำรา หนังสือ บทความ จุลสาร กวีนิพนธ์ หรือเอกสารต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ให้แก่ผู้สร้างสรรค์ผลงานได้แสวงหากำไร จากผลงานของตน และจะทำให้ผู้สร้างสรรค์ผลงานมีแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานต่อไป

2. อาจเพิ่มข้อกำหนด หรือขอบเขตการใช้งานวรรณกรรมมากขึ้น เพื่อประโยชน์ของเจ้าของลิขสิทธิ์ และบุคคลทั่วไปยังสามารถใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อการศึกษา งาน ใช้เพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือเพื่อ ประโยชน์บุคคลอื่นได้อยู่ โดยข้อกำหนดต้องสมดุลกัน โดยไม่ทำให้ฝ่ายใดเดือดร้อน

เอกสารอ้างอิง

- กรมทรัพย์สินทางปัญญา. (2559). พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์. สืบค้น 3 กรกฎาคม 2562, จาก <http://www.ipthailand.go.th/th/dip-law-2/item/พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์-พ-ศ-2537-ภาษาไทย.html>
- กรมทรัพย์สินทางปัญญา. (2559). ลิขสิทธิ์. สืบค้น 3 กรกฎาคม 2562, จาก <https://www.ipthailand.go.th/th/copyright-001.html>
- ดร.ปวีตร เลิศธรรมเทวี. (2561). ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา (พิมพ์ครั้งที่ 2). ศูนย์หนังสือกฎหมายวิญญูชน: บริษัทวิญญูชน จำกัด.
- ศาสตราจารย์ไยศ เหมมะรัชตะ. (2562). ลักษณะของกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- legislation.gov.uk. (2562). Copyright, Designs and Patents Act 1988. สืบค้น 15 สิงหาคม 2562, จาก <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1988/48/contents>
- Longdo Dict. ความหมายของการปฏิบัติที่เป็นทำ. สืบค้น 3 กรกฎาคม 2562, จาก [https://dict.longdo.com/search/Fair%20use%20\(Copyright\)](https://dict.longdo.com/search/Fair%20use%20(Copyright))
- University of Nottingham. (2557). Exceptions to UK Copyright Fair dealing. สืบค้น 15 สิงหาคม 2562, จาก <https://www.nottingham.ac.uk/library/help/copyright/compliant/exceptions.aspx>
- Minuteman Press. (2560). Copyright Law and the Fair Use. สืบค้น 15 สิงหาคม 2562, จาก <https://www.minutemanbristol.com/2017/05/copyright-law-fair-use-rule/>